EUROPEES PARLEMENT

Het Europees Parlement

Inhoud

Welkom bij het Europees Parlement!

Sinds 1979 kiezen miljoenen Europeanen om de vijf jaar hun vertegenwoordigers in het Europees Parlement. Wie zijn de Europarlementariërs, wat doen zij in Straatsburg en Brussel en wat zijn hun bevoegdheden? De besluiten van het Parlement zijn van invloed op het dagelijks leven van alle Europese burgers. Deze brochure geeft een antwoord op deze vragen.

Het Europees Parlement is de enige multinationale parlementaire vergadering ter wereld en de enige instelling van de Europese Unie die rechtstreeks door de burgers wordt gekozen. Het Europees Parlement vertegenwoordigt 500 miljoen burgers in 27 EU-landen. De verkiezingen vinden om de vijf jaar plaats. In 2009 was het dertig jaar geleden dat er voor het eerst Europese verkiezingen plaatsvonden. Na de laatste verkiezingen telt het Parlement 736 leden, die ingedeeld zijn in fracties op basis van politieke gezindheid en niet naar nationaliteit. Inmiddels hebben de 18 leden waar het Verdrag van Lissabon over spreekt, in het Parlement zitting genomen en daar komen in 2013 nog de Kroatische leden bij als Kroatië tot de EU toetreedt.

Het Europees Parlement is officieel gevestigd in Straatsburg. Deze stad aan de Frans-Duitse grens is het symbool van de verzoening in Europa na de twee wereldoorlogen. De EU-lidstaten hebben besloten dat het Parlement ieder jaar twaalf plenaire vergaderingen in Straatsburg houdt. De leden komen ook bijeen in Brussel, bij vergaderingen van de parlementaire commissies. In Brussel worden de miniplenaire vergaderingen gehouden. Tijdens de debatten worden alle officiële talen van de EU gesproken, waaruit blijkt hoeveel waarde het Parlement aan een divers en multicultureel Europa hecht: „In verscheidenheid verenigd"!

Een steeds belangrijkere rol

Sinds 1979 zijn de bevoegdheden van het Parlement op het gebied van begroting en wetgeving van de EU dankzij de achtereenvolgende Europese Verdragen steeds verder uitgebreid. Het politieke toezicht door het Parlement op de andere EU-instellingen en -organen is eveneens scherper geworden.

Met het Verdrag van Lissabon, dat op 1 december 2009 in werking is getreden, strekt het begrotingsrecht van het Parlement zich nu uit tot alle EU-uitgaven, dus ook de landbouwuitgaven, waarover tot voor kort de Raad (die de regeringen van de lidstaten vertegenwoordigt) het laatste woord had.

De rol van het Parlement in het wetgevingsproces is aanzienlijk toegenomen: het Europees Parlement heeft inmiddels evenveel gewicht als de Raad bij de vaststelling van wetten op vrijwel alle terreinen die onder de bevoegdheid van de EU vallen. Voorheen reikte de wetgevingsbevoegdheid van het Parlement niet verder dan gebieden als het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de EU en milieu- en consumentenbescherming. Nu is het fiat van het Europees Parlement ook nodig voor wetgeving op gebieden als landbouw, visserij, energie, toerisme, controle aan de buitengrenzen, politiële en justitiële samenwerking en burgerbescherming.

Uitgaande van de uitslag van de Europese verkiezingen dragen de regeringen een kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese Commissie voor. Deze wordt door het Parlement gekozen. De voltallige Commissie, inclusief de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, tevens vicevoorzitter van de Commissie, moet de goedkeuring van het Parlement krijgen. De Commissie kan tot aftreden worden gedwongen door een motie van afkeuring van het Parlement.

Burgers kunnen door middel van een verzoekschrift aan het Parlement een klacht over de toepassing van Europese wetgeving indienen. De Parlementsleden kiezen een Europese Ombudsman, die klachten van burgers over wanbestuur door instellingen of organen van de Unie moet onderzoeken. De leden kunnen ook een enquêtecommissie instellen wanneer ze van mening zijn dat het Europese recht is geschonden.

In het Handvest van de grondrechten van de EU zijn alle burgerrechten, politieke, economische en sociale rechten gebundeld die eerder in verschillende andere nationale, Europese en internationale overeenkomsten waren opgenomen. Dit handvest is met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon bindend geworden. De Europarlementariërs beroepen zich erop als schendingen van de mensenrechten in de EU aan de kaak moeten worden gesteld.

Het Parlement laat ook zijn stem in het buitenlands beleid van de EU horen. Alle internationale overeenkomsten en iedere uitbreiding van de EU worden ter goedkeuring aan het Europees Parlement voorgelegd. Over de uitvoering van de handelspolitiek, het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid en humanitaire hulp wordt door het Parlement en de Raad gezamenlijk beslist. Er worden ten slotte regelmatig debatten gehouden over de mensenrechten en waarnemers worden naar alle uithoeken van de wereld gestuurd om te controleren of verkiezingen wel vrij en eerlijk verlopen.

Het Europees Parlement werkt voor u

Of u nu jong of oud bent, werkt of studeert, de Europese wetgeving raakt ons allemaal. Gezonder eten op ons bord, de vrijheid om binnen de Europese Unie te gaan, te staan en te werken waar we willen, de bescherming van het milieu: de rol van de Europese vertegenwoordigers is op veel gebieden doorslaggevend. De Europese wetgeving is vooral bedoeld om het leven van de burgers in de EU makkelijker te maken en om gelijke kansen, gelijke rechten en gelijke plichten te bevorderen.

Het Europees Parlement debatteert net als ieder ander parlement over wetsvoorstellen en neemt deze aan. Aanvankelijk mochten de Parlementsleden slechts advies geven over wetsvoorstellen van de Commissie. Het was uiteindelijk de Raad (die de regeringen vertegenwoordigt) die het laatste woord over de voorgestelde wetten had.

Door de jaren heen en na verschillende Verdragen zijn er nogal wat dingen veranderd: de rol en de bevoegdheden van het Europees Parlement zijn sterk toegenomen. Nu kan men bij het vaststellen van nieuwe EU-wetgeving niet meer om het Parlement heen. Voordat een Europese verordening of richtlijn het daglicht ziet, moeten het Parlement en de Raad het in de meeste gevallen eerst eens worden over de inhoud. Dit proces wordt gewoonlijk „medebeslissing" genoemd.

Europese wetgeving is pas in alle lidstaten van de Unie van toepassing als deze door de voorzitter van het Europees Parlement en de voorzitter van de Raad is ondertekend.

Mobiel bellen in het buitenland: lagere rekeningen

In 2007 is een Europese regeling van kracht geworden waardoor de extra kosten voor gesprekken vanuit of naar een andere lidstaat aan een maximum gebonden zijn. Het doel is ze gaandeweg te verlagen. De Europarlementariërs hebben gedaan gekregen dat de door de providers aangerekende roamingtarieven vanaf juli 2011 niet hoger mogen liggen dan 0,35 EUR per minuut voor uitgaande gesprekken en 0,11 EUR per minuut voor inkomende gesprekken (excl. btw). Sinds juli 2009 mag een sms in roaming niet meer dan 0,11 EUR kosten. Ook voor het verzenden van mails en foto's en het surfen op internet via mobiele telefoons of draagbare pc's geldt een afnemend maximumtarief al naargelang het aantal kilobytes.

Het Europees Parlement, een volwaardige wetgever

De medebeslissingsprocedure geldt voor de overgrote meerderheid van de Europese wetgeving. De procedure geldt met name voor de wetgeving op het gebied van het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de Europese interne markt. Ook op andere beleidsterreinen, zoals milieubescherming, consumentenrechten, verkeersveiligheid, research, onderwijs, cultuur en volksgezondheid, geldt de medebeslissingsprocedure.

Met de laatste Verdragswijziging is medebeslissing op luttele uitzonderingen na de „gewone wetgevingsprocedure" voor de EU geworden. Deze geldt voor beleidsterreinen waar van oudsher de Raad het alleen voor het zeggen had, zoals landbouw, visserij, immigratie en politiële en justitiële samenwerking. Deze procedure geldt nu ook op gebieden waar het Europees Parlement slechts het vetorecht kon uitoefenen (door het voorstel als geheel te verwerpen), zoals het cohesiebeleid en het regionaal beleid. Bovendien geldt de procedure op terreinen die nog maar kort onder de bevoegdheid van de EU vallen, zoals sport- en jeugdbeleid, burgerbescherming, bestrijding van ernstige bedreigingen voor de volksgezondheid, energie, toerisme en ruimtevaart.

Voorbeelden van wetgeving door het Europees Parlement

Het Parlement heeft de afgelopen jaren veel gedaan om te bereiken dat diploma's en beroepskwalificaties in een andere lidstaat makkelijker worden erkend. Wie zijn beroep in een andere lidstaat wil uitoefenen, wordt tegenwoordig met veel minder problemen geconfronteerd dan vroeger. Het Parlement heeft ook meegewerkt aan de invoering van strengere normen op het gebied van de veiligheid en etikettering van producten. Het is in de supermarkt tegenwoordig een stuk gemakkelijker te kiezen uit de talloze producten die uit heel Europa afkomstig zijn. Iedereen kan zich bij de keuze van levensmiddelen (met of zonder genetisch gemodificeerde organismen) baseren op feitelijke informatie.

Het Europees Parlement is er ook in geslaagd de rechten van lucht- en treinreizigers te verbeteren. Zo kunnen ouderen en gehandicapten nu op assistentie rekenen. En wie neemt er met warm weer niet graag een verfrissende duik? Dankzij de Europese normen, die op aandringen van het Parlement veel strenger zijn geworden, weet u zeker dat u in schoner water zwemt.

De leden van het Europees Parlement hebben een grote bijdrage geleverd aan de totstandkoming van een groot aantal maatregelen om de economische en financiële crisis aan te pakken en om het financieel systeem transparanter te maken en er scherper toezicht op uit te oefenen. Zo heeft het Parlement bereikt dat bonussen voor bankiers binnen de perken blijven, dat er een verbod is gekomen op financiële producten waarmee op de schulden en een faillissement van staten wordt gespeculeerd, en dat het financieel toezicht wezenlijk is hervormd en niet alleen maar cosmetisch is verfraaid. Het Parlement stond ook vooraan toen het erom ging regels voor economisch bestuur in te voeren die een werkelijke verbetering van de overheidsfinanciën en herstel van de groei zullen bewerkstelligen.

De Europese Unie heeft een eerste maatregelenpakket tot bestrijding van de klimaatverandering via terugdringing van de CO_2-uitstoot door auto's, fabrieken en elektriciteitscentrales vastgesteld. Het Parlement schaarde zich daarmee achter de doelstellingen van een 20 % lagere uitstoot van broeikasgassen, een 20 % hogere energie-efficiency en een 20 % groter aandeel van duurzame energie in de EU in 2020.

De Parlementsleden zijn er voor u

Bent u reisleider, makelaar of een ander soort dienstverlener? De dienstenrichtlijn zorgt ervoor dat u makkelijker in het buitenland aan de slag kunt. De richtlijn was aanvankelijk zeer omstreden en zou er zonder het voorgestelde compromis van het Europees Parlement waarschijnlijk ook niet zijn gekomen. De Parlementsleden hebben een evenwicht weten te vinden tussen de uiteenlopende nationale belangen, de rechten van dienstverleners en consumenten en de behoeften van werknemers en werkgevers.

De leden tonen initiatief

Wanneer het Parlement van mening is dat een wetsvoorstel slecht is en niet kan worden verbeterd, dan kan het de hele tekst afwijzen. Dat is bijvoorbeeld gebeurd bij een richtlijn over het vrijgeven van havendiensten en bij een andere richtlijn over octrooien op software-uitvindingen.

De leden hebben bovendien een politiek initiatiefrecht, wat wil zeggen dat zij de Commissie kunnen vragen wetsvoorstellen in te dienen. Zij verzoeken de Commissie en de Raad regelmatig om bestaande beleidslijnen verder uit te werken of om nieuw beleid te schetsen. Zo heeft het Parlement de Commissie verzocht om aan de hand van gedetailleerde aanbevelingen een wetsvoorstel in te dienen om de procedures voor de afwikkeling van internationale erfenissen te reglementeren en te vergemakkelijken.

... en de burgers ook

Het nieuwe Verdrag bepaalt dat een miljoen Europese burgers uit een kwart van de lidstaten de Europese Commissie kunnen verzoeken een wetsvoorstel in te dienen over een onderwerp waarvan zij menen dat de EU dat moet regelen.

Wilt u dat er rekening wordt gehouden met uw mening?

Zoals de bovenstaande voorbeelden laten zien, is de Europese wetgeving vooral bedoeld om het leven van de burgers in de EU makkelijker te maken en om gelijke kansen, gelijke rechten en gelijke plichten te bevorderen. De wetgeving stimuleert bovendien de handel in goederen en diensten, doordat zij voor concurrentievoorwaarden zorgt die voor alle ondernemingen in alle lidstaten gelijk zijn. Doordat zij iedere vijf jaar hun vertegenwoordigers voor het Parlement kiezen, werken de burgers dus mee aan de totstandkoming van wetten die hen direct raken.

Veilig gebruik van chemische stoffen

Chemische stoffen komen we dagelijks tegen. Deze zijn ongetwijfeld nuttig, maar of ze altijd even veilig zijn, is nog maar de vraag. Daarom heeft de Europese Unie een verordening vastgesteld, REACH genaamd, die ervoor zorgt dat duizenden chemische stoffen die in omloop zijn opnieuw moeten worden beoordeeld. Het doel hiervan is de gevaarlijkste stoffen uit de handel te nemen. Dankzij hardnekkig aandringen van de Europarlementariërs is er meer nadruk komen te liggen op de ontwikkeling van nieuwe minder schadelijke stoffen, waarbij het aantal dierproeven zoveel mogelijk zal worden beperkt.

Meer hierover op blz. 41 (Hoe werkt de Europese wetgeving?).

Meer over het Europees burgerinitiatief:
http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=nl

EUROPEES PARLEMENT

Een goed beheerd Europees budget

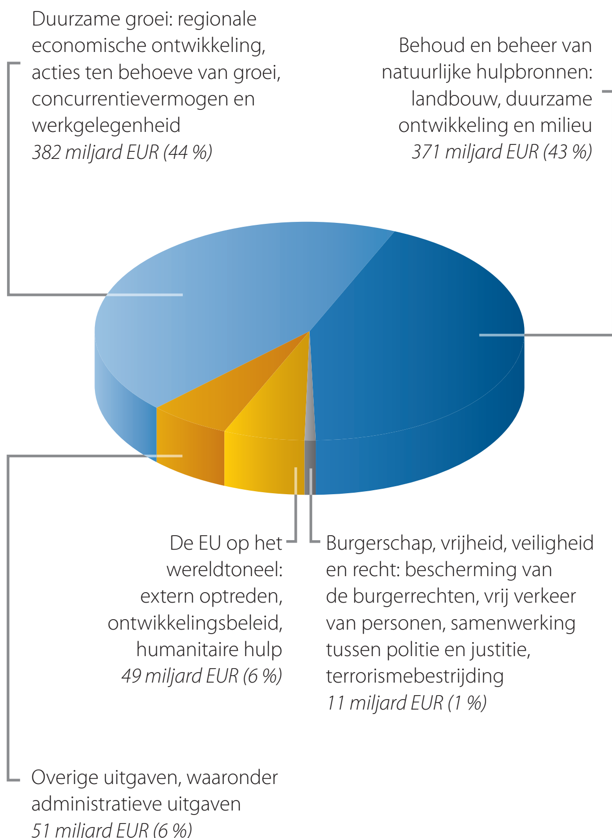
Nieuwe snelwegen, schonere stranden, onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen, studeren in het buitenland: allemaal nemen we direct of indirect deel aan activiteiten die door de Europese Unie worden betaald. Wie beslist er eigenlijk welke programma's en activiteiten er in Europa worden gefinancierd? Deze taak is weggelegd voor het Europees Parlement, samen met de regeringen van de lidstaten. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van activiteiten die door uw vertegenwoordigers worden gesteund.

Ieder jaar weer onderhandelen de Europarlementariërs, op basis van voorstellen van de Europese Commissie, maandenlang met de Raad (die de regeringen van de lidstaten vertegenwoordigt) over de inkomsten en uitgaven van de EU voor het jaar daarop. De aldus vastgestelde begroting, die in het raamwerk van meerjarenplafonds moet passen, is erg belangrijk. Hierin staat hoeveel middelen de Europese Unie voor elk van de beleidsterreinen beschikbaar stelt in het streven naar solidariteit, duurzame economische groei en sociale samenhang. Het Parlement is bevoegd om de begroting af te wijzen en een nieuw ontwerp te verlangen als het van mening is dat er niet voldoende rekening met de prioriteiten van het Europees Parlement is gehouden.

Sinds de laatste Verdragswijziging strekt het budgetrecht van het Parlement zich uit tot alle EU-uitgaven, dus ook de landbouwuitgaven, waarover tot voor kort de Raad het laatste woord had. De procedure voor de vaststelling van de jaarlijkse begroting is eenvoudiger geworden.

Waar wordt het geld van de Unie aan besteed?

Financieel kader van de EU, 2007-2013 — Afgeronde bedragen uit het interinstitutioneel akkoord van 17 mei 2006, prijspeil van 2004

Het bevorderen van duurzame economische ontwikkeling…

Een groot gedeelte van het EU-geld is bestemd voor economische ontwikkeling en het verkleinen van verschillen tussen Europese regio's: de aanleg van snelwegen en spoorlijnen die de lidstaten met elkaar verbinden, steun aan kleine ondernemingen, onderzoeksprojecten, technologische innovatie (bijv. ontwikkeling van duurzame energiebronnen).

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid neemt een belangrijk deel van het budget voor zijn rekening. Andere beleidsterreinen worden met steun van het Europees Parlement steeds belangrijker zoals milieubehoud (inrichting van regionale natuurparken, bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten, waterbeheer, strijd tegen klimaatverandering, enz.).

Een deel van de EU-begroting wordt besteed aan economische ontwikkelingsprojecten en aan humanitaire hulp voor landen die getroffen zijn door een natuurramp of een andere crisis.

… en het belang dat de burgers hierbij hebben

Epidemieën als aids of vogelgriep houden geen halt bij de grens. We kunnen die dus beter gezamenlijk aanpakken. De EU, die hierbij op de steun van het Parlement kan rekenen, is dan ook steeds actiever op het gebied van de volksgezondheid, bijvoorbeeld door op grote schaal onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen te financieren.

De afgelopen jaren hebben de Europarlementariërs zich ook sterk ingezet voor de bevordering van de Europese culturele verscheidenheid via programma's voor uitwisseling van kunstwerken en cultuurgoederen als films, muziek, beeldende kunst, fotografie en theater.

De economische situatie is een belangrijk aandachtspunt. Het Parlement heeft ingestemd met de oprichting van een Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, met een jaarlijks budget van 500 miljoen EUR, bedoeld voor steun aan mensen die hun baan verliezen door reorganisaties in het bedrijfsleven als gevolg van de internationale ontwikkelingen. In 2009 is het toepassingsgebied van dit fonds in verband met de economische crisis verruimd en zijn de criteria voor de inzet van het fonds versoepeld.

Investeren in de toekomst

Het Parlement heeft ook invloed op de vaststelling van het meerjarig financieel kader, waarin de plafonds worden aangegeven voor de uitgaven per beleidscategorie tot 2013. Het Parlement heeft een harde strijd met de lidstaten moeten leveren om extra geld los te krijgen voor projecten die de burgers belangrijk vinden.

Het Parlement heeft zich met name sterk gemaakt voor Europese programma's voor mobiliteit van jongeren om ze de gelegenheid te geven zich nieuwe vaardigheden, zoals taalbeheersing, eigen te maken en andere culturen te leren kennen. Het Europees Parlement heeft zich bijvoorbeeld ingezet voor het Erasmus-programma, dat ieder jaar 180 000 studenten de kans biedt aan een buitenlandse universiteit te studeren. Ook het Leonardo da Vinci-programma ter bevordering van scholing door stages bij bedrijven overal in Europa kon op de steun van het Europees Parlement rekenen. Het Parlement hecht groot belang aan onderzoek en innovatie.

Volgens het Verdrag van Lissabon moet het meerjarig financieel kader in de vorm van een verordening (via een bijzondere wetgevingsprocedure) worden vastgesteld, waarvoor de goedkeuring van het Europees Parlement vereist is.

Waar komt het geld van de EU vandaan?

De begroting van de Europese Unie wordt voornamelijk gefinancierd uit bijdragen van de lidstaten, die afhangen van de rijkdom van de diverse landen. Andere inkomsten bestaan uit (een gedeelte van) de btw die in de hele EU op goederen en diensten wordt geheven en uit douanerechten die geheven worden op industrie- en landbouwproducten van buiten de EU. Dit zijn de „eigen middelen" van de EU. Het Europees Parlement zet zich in voor een nieuw financieringssysteem dat een rechtstreeks verband tussen de EU en de Europese belastingbetalers legt zonder dat de belastingen worden verhoogd.

BUDGET

De uitgaven onder de loep

Het Europees Parlement controleert in samenwerking met de Europese Rekenkamer voortdurend of het budget op een doelmatige manier wordt beheerd en zorgt ervoor dat eventuele fraude wordt aangepakt.

Ieder jaar moeten de Europese Commissie en de andere Europese instellingen aan het Parlement aantonen dat zij het ontvangen EU-geld goed hebben gebruikt. Dit heet officieel de „kwijtingsprocedure". De Commissie moet bij deze procedure rekening houden met de aanbevelingen van de Europarlementariërs.

Is Europa duur?

Iets meer dan 1 % van de rijkdom van de Unie, of 240 EUR per inwoner, gaat naar de EU-begroting die ruim 120 miljard EUR per jaar bedraagt. Dat is weinig vergeleken bij de bedragen die aan nationale belastingen moeten worden betaald. Toch kan met dit geld belangrijk beleid voor de burgers worden gefinancierd. Het Europees Parlement zelf kost de Europese burger ongeveer 3 EUR per jaar.

Meer hierover op blz. 44 (Hoe wordt de jaarlijkse begroting van de EU vastgesteld?)

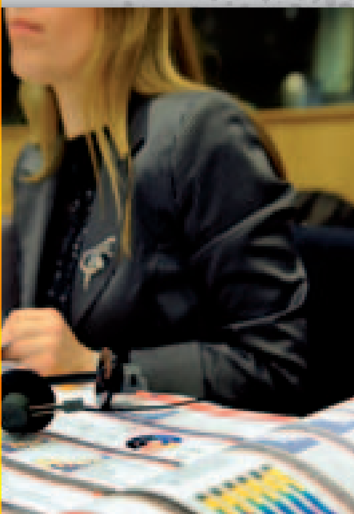
Bewaker van vrijheid en democratie

Als enige gekozen EU-instelling vat het Parlement zijn rol als bewaker van vrijheid en democratie in Europa en daarbuiten zeer serieus op. De voornaamste taak van de Europarlementariërs is de burgers op Europees niveau te vertegenwoordigen en hun belangen te behartigen tegenover de Europese leiders en de EU-instellingen.

Het Verdrag van Lissabon noemt de volgende waarden waarop de Europese Unie berust: eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van minderheden. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen „in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen". De Unie heeft voorts als doel „de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren te bevorderen".

In 2000 is het Handvest van de grondrechten van de EU opgesteld door een conventie waarin onder meer Europese en nationale parlementsleden zitting hadden. In het handvest zijn alle burgerrechten, politieke, economische en sociale rechten gebundeld die eerder in verschillende andere nationale, Europese en internationale overeenkomsten waren opgenomen. Met de inwerkingtreding van het jongste Verdrag op 1 december 2009 is het handvest juridisch bindend geworden, zoals het Parlement had gevraagd. Drie lidstaten (Polen, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk) hebben niettemin een uitzonderingsregeling bedongen.

Aangezien de menselijke waardigheid bij hun politieke optreden centraal staat, zullen de Europarlementariërs telkens naar dit handvest verwijzen, wanneer zij duidelijke gevallen van schending van de mensenrechten binnen de Europese Unie aan de kaak stellen.

Het Parlement heeft de tolerantie hoog in het vaandel staan en voert dan ook een felle strijd tegen discriminatie, of het nu gaat om discriminatie op grond van geslacht, ras, etnische of sociale afkomst, taal, godsdienst, politieke overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Het Parlement verzet zich tegen racisme en vreemdelingenhaat en laat geen gelegenheid voorbijgaan om eraan te herinneren dat de Europese normen met betrekking tot gelijkheid van mannen en vrouwen moeten worden nageleefd. De leden van het Europees Parlement zetten zich daarnaast sterk in voor de rechten van gehandicapten en de bescherming van de rechten van het kind.

De bestrijding van alle vormen van uitbuiting van vrouwen

Het Europees Parlement heeft in veel gevallen het voortouw genomen in de strijd tegen alle vormen van geweld tegen vrouwen en tegen mensenhandel met seksuele uitbuiting als oogmerk, maar ook in het streven om vrouwen voor armoede te behoeden. Het Parlement stelt bovendien alles in het werk om de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen. Het heeft ervoor gezorgd dat het Europees Instituut voor gendergelijkheid is opgericht dat de vooruitgang op dit gebied in het oog moet houden. Dit instituut is in Vilnius (Litouwen) gevestigd. Met de resoluties die tijdens de plenaire vergaderingen worden aangenomen, hamert het Parlement er keer op keer op dat de regeringen en Europese instellingen de situatie van vrouwen moeten verbeteren.

Bescherming van de vrijheid, altijd en overal

De aanslagen in de Verenigde Staten in september 2001, in Madrid in maart 2004 en in Londen in juli 2005 hebben ertoe geleid dat de lidstaten beter en meer samenwerken in de strijd tegen terrorisme. Het Parlement staat achter coördinatie bij politie en justitie omdat dit de enige mogelijkheid is om deze bedreigingen, die bij de grens geen halt houden, het hoofd te bieden, maar het is tegenstander van een beleid dat veiligheid boven alles stelt ten koste van de rechten van de burger.

Terrorismebestrijding moet hand in hand gaan met eerbied voor de rechten van het individu, opdat de fundamentele waarden van de Europese democratie niet uitgehold worden. Dat is de boodschap die de leden van het Europees Parlement bij alle onderwerpen op dit gebied naar voren brengen, of het nu gaat over overeenkomsten met de Verenigde Staten over de doorgifte van gegevens van vliegtuigpassagiers, om het bewaren van gegevens over telefoonverkeer door telecombedrijven of om de uitwisseling van bankgegevens. Aan de andere kant heeft het Europees Parlement er bij de herziening van de richtlijn over witwaspraktijken mee ingestemd dat ook de financiering van het terrorisme eronder kwam te vallen. De wetgeving op dit gebied is inmiddels een zaak van Parlement en Raad tezamen (medebeslissingsprocedure).

Het Europees Parlement heeft voorts een belangrijke rol gespeeld bij de oprichting van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten. Dit bureau, dat in Wenen gevestigd is, moet erop toezien dat de grondrechten in alle lidstaten worden nageleefd. Het werkt voorts nauw samen met de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, die moet toezien op de bescherming van persoonsgegevens en het privéleven in de hele Europese Unie.

Beantwoording van verzoekschriften van burgers

Iedere burger van de Europese Unie en ieder die in een EU-lidstaat woonachtig is, heeft het recht om bij het Europees Parlement een verzoekschrift in te dienen over een onderwerp dat op het werkterrein van de EU ligt en de indiener rechtstreeks aangaat.

Een groot aantal verzoekschriften brengt problemen aan het licht bij de concrete toepassing van Europese richtlijnen in de lidstaten, met name op het gebied van milieu, sociale zekerheid en erkenning van diploma's en beroepskwalificaties, maar ook bij bepaalde aspecten van de werking van de Europese interne markt. Het Parlement werkt zelf mee aan het oplossen van deze problemen.

Zie blz. 56 voor het adres om een verzoekschrift in te dienen.

Siliconenprotheses: strengere wetgeving dankzij verzoekschriften

In twee verzoekschriften die het Europees Parlement in 1998 ontving, werd gewezen op de negatieve gevolgen van borstimplantaten van silicone voor de gezondheid en werd om een onmiddellijk verbod gevraagd. Naar aanleiding van de hierop volgende parlementaire discussies en resoluties en een door het Parlement gevraagd onderzoek, zag de Commissie zich genoodzaakt duidelijkere en strengere regels voor patientenvoorlichting, nazorg en controle op te stellen. Een richtlijn uit 2003 heeft ervoor gezorgd dat de kwaliteit en veiligheid van borstimplantaten veel strenger wordt gecontroleerd voordat ze op de Europese markt kunnen worden gebracht.

Controleren van de Europese Commissie

De voorzitter van de Commissie kan slechts met instemming van het Europees Parlement worden benoemd. Uitgaande van de uitslag van de Europese verkiezingen dragen de regeringen een kandidaat voor. Het Parlement verkiest vervolgens de voorzitter van de Commissie. Ook de kandidaten voor de commissarisposten worden door de regeringen voorgedragen. De bekwaamheid van de kandidaten wordt tijdens hoorzittingen door het Europees Parlement getoetst. Hetzelfde geldt voor de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid in diens hoedanigheid van vicevoorzitter van de Commissie.

Het Parlement keurt de Commissie in haar geheel goed door zijn vertrouwen uit te spreken. Het kan ook de hele Commissie dwingen af te treden door een motie van afkeuring aan te nemen. Een motie van afkeuring jegens de Commissie geldt als laatste redmiddel en is nog nooit toegepast. In 1999 stapte de gehele Commissie o.l.v. Santer op, toen duidelijk werd dat het Parlement een motie van afkeuring zou gaan aannemen.

Verder volgt het Parlement de activiteiten van de Commissie op de voet en neemt het de inhoud van de Commissierapporten over beleid, wetgeving en begroting nauwkeurig onder de loep. De commissarissen worden geregeld uitgenodigd voor commissievergaderingen en plenaire vergaderingen om hun beleid te verdedigen, voorgenomen maatregelen toe te lichten en vragen van Parlementsleden te beantwoorden. Tijdens elke plenaire vergadering verschijnt de voorzitter van de Commissie voor het Europees Parlement voor een vragenuur over actuele onderwerpen.

En de euro?

De Parlementsleden zien erop toe dat de Europese eenheidsmunt, de euro, goed wordt beheerd. De president van de Europese Centrale Bank (ECB), de voorzitter van de Eurogroep en de commissaris voor Economische en Monetaire Zaken worden regelmatig uitgenodigd om hun beleid voor de Commissie economische en monetaire zaken van het Parlement toe te lichten. De president en alle andere directieleden van de ECB worden pas benoemd nadat het Parlement geraadpleegd is. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft het Europees Parlement de bevoegdheid om samen met de Raad beleid in verband met de euro vast te stellen.

De afgelopen jaren heeft het Parlement, vooral door toedoen van zijn Commissie economische en monetaire zaken, de discussie met alle belangrijke beleidsmakers drastisch geïntensiveerd om te bereiken dat het duidelijker wordt hoe de monetaire besluiten tot stand komen. Zo is het Parlement praktisch het enige lichaam dat werkt aan verbetering van de transparantie van het economisch bestuur in de eurozone. De nadruk op transparantie en democratische legitimiteit is kenmerkend voor het standpunt dat het Parlement inneemt in de onderhandelingen over de nieuwe internationale overeenkomst over economisch bestuur.

Toezicht op de werkzaamheden van de Raad

Aan het begin van elke Europese top, waarop de nationale regeringsleiders de politieke koers uitzetten, brengt de voorzitter van het Europees Parlement een aantal aanbevelingen te berde. De voorzitter van de Europese Raad en de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de nieuwe functies die door het Verdrag van Lissabon in het leven zijn geroepen, verschijnen regelmatig voor het Parlement om verslag uit te brengen van hun werkzaamheden.

Het voorzitterschap van de Raad wordt bij toerbeurt door ministers van de lidstaten bekleed. De roulerend voorzitter voert geregeld overleg met de fractievoorzitters in het Europees Parlement en verschijnt in de plenaire vergadering om zijn werkprogramma te presenteren, verslag uit te brengen en met de leden van gedachten te wisselen. De roulerend voorzitter neemt daarnaast geregeld deel aan vergaderingen van de parlementaire commissies.

De Europarlementariërs kunnen in de plenaire vergadering of schriftelijk over elk onderwerp vragen stellen aan het voorzitterschap van de Raad van de EU, bijvoorbeeld over maatregelen tegen schending van de mensenrechten, democratie of rechtsstaat.

De Europese Ombudsman

De door het Parlement gekozen Europese Ombudsman onderzoekt gevallen van „wanbeheer" door de EU-instellingen waarover burgers of ondernemingen een klacht hebben ingediend en probeert een oplossing voor de geschillen te vinden. Het Europees Parlement stelt het statuut en de regels voor het functioneren van de Ombudsman vast. Het zorgt ook voor de kantoorruimte die de Ombudsman nodig heeft.

Nauwe samenwerking met de nationale parlementen

Het Parlement onderhoudt nauwe banden met de parlementen van de EU-lidstaten. Deze samenwerking is vooral gericht op versterking van de democratische controle en een verantwoorde besluitvorming op Europees niveau. Bovendien wordt er zo gezorgd voor een transparanter en opener besluitvormingsproces.

Dankzij de Verdragsherziening worden de nationale parlementen nog sterker bij het Europese proces betrokken, vooral op wetgevingsgebied. Ze moeten bijvoorbeeld toetsen of het subsidiariteitsbeginsel is nageleefd en spelen in die zin een volwaardige rol in het wetgevingsproces. Dit beginsel houdt in dat de EU alleen mag optreden als het beoogde doel niet of onvoldoende door optreden op nationaal of plaatselijk niveau kan worden bereikt. Als een voldoende aantal nationale parlementen op grond hiervan tegen een wetsvoorstel bezwaar aantekent, volgt een heroverweging. Besluit de EU de procedure toch door te zetten, dan moet zij dat besluit motiveren.

De nationale parlementen spelen op nog twee punten een rol in het functioneren van de EU: ze hebben een inbreng in Verdragsherzieningen en worden geïnformeerd over toetredingsaanvragen.

EUROPEES PARLEMENT

Het Europees Parlement en de uitbreidingen van de EU

Wanneer een land tot de Europese Unie wil toetreden is de goedkeuring van het Parlement vereist. Het Parlement gaat na of de kandidaat-lidstaat aan de economische en politieke criteria van de Verdragen voldoet, met sterke nadruk op de eerbiediging van de mensenrechten.

Elke Europese staat die de waarden van de EU eerbiedigt en zich ertoe verbindt deze uit te dragen, kan verzoeken lid te worden van de Unie. Een verzoek om toetreding wordt gericht tot de Raad, die zich met eenparigheid van stemmen uitspreekt na raadpleging van de Commissie en na goedkeuring van het Europees Parlement.

De onderhandelingen met een kandidaat-lidstaat en de datum van toetreding zijn een zaak van de Raad en de Commissie, maar het Parlement ziet er tot de dag van de toetreding op toe dat aan alle voorwaarden van de Verdragen voldaan wordt.

Ieder land dat wil toetreden moet voldoen aan de „criteria van Kopenhagen", genoemd naar de stad waar de staatshoofden en regeringsleiders in 1993 de toetredingsvoorwaarden vaststelden, die sindsdien nog zijn aangescherpt.

Concreet moet een kandidaat-lidstaat aan de volgende drie criteria voldoen:

— een politiek criterium: het land moet stabiele instellingen hebben die de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor minderheden garanderen;

- een economisch criterium: het land moet een goed functionerende markteconomie hebben en opgewassen zijn tegen de marktwerking en de concurrentiedruk binnen de EU;
- een criterium in verband met het „acquis communautaire": het land moet de verplichtingen die het lidmaatschap met zich meebrengt aankunnen en de doelstellingen van de politieke en Economische en Monetaire Unie onderschrijven.

Het Parlement bepleit overigens dat er rekening wordt gehouden met de stand van de voorbereidingen in de kandidaat-lidstaat en met de opnamecapaciteit van de EU. De afgelopen jaren is hierover meermalen in het Europees Parlement gedebatteerd. Het heeft groen licht gegeven voor de start van de onderhandelingen met Turkije en Kroatië en het steunt de toetredingsaanvragen van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en IJsland.

De EU van 6 naar 28 leden

januari 1958	België, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland en West-Duitsland
januari 1973	Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk
januari 1981	Griekenland
januari 1986	Portugal en Spanje
november 1990	Hereniging van Duitsland, opname van de voormalige DDR
januari 1995	Finland, Oostenrijk en Zweden
mei 2004	Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië
januari 2007	Bulgarije en Roemenië
juli 2013	Geplande toetreding van Kroatië

Vrijwillige terugtrekking uit de Unie

Het Verdrag van Lissabon maakt het mogelijk dat een lidstaat zich uit de Unie terugtrekt. Over de voorwaarden voor de terugtrekking sluiten de regeringen van de lidstaten een akkoord dat eerst door het Parlement moet worden goedgekeurd. De betrokken lidstaat behoudt de mogelijkheid om opnieuw lid van de EU te worden, maar moet dan opnieuw de toetredingsprocedure doorlopen.

Het Europees Parlement in de wereld

Voor de meeste internationale overeenkomsten die de Europese Unie wil sluiten, is goedkeuring van het Parlement vereist. Het Europees Parlement heeft daarnaast een inbreng in de formulering van het EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp. De Europarlementariërs hebben steeds meer invloed op het buitenlands beleid van de EU en onderhouden nauwe banden met parlementsleden overal ter wereld. De vergaderzaal van het Parlement is een belangrijk forum voor internationale leiders en andere invloedrijke personen.

De Europese Unie draagt in haar buitenlandse betrekkingen haar waarden uit en verdedigt haar belangen en haar burgers. Ze streeft naar vrede, veiligheid, duurzame ontwikkeling, solidariteit tussen de volkeren, vrije en eerlijke handel, uitbanning van armoede en bescherming van de rechten van de mens en ten slotte naar eerbiediging en ontwikkeling van het volkenrecht.

Zonder het Europees Parlement geen internationale overeenkomsten

Voor de meeste internationale overeenkomsten die de Europese Unie wil sluiten, is goedkeuring van het Parlement vereist. Zo heeft het Parlement een aantal financiële protocollen met derde landen afgewezen omdat in die landen de mensenrechten worden geschonden.

Daarnaast is de Commissie verplicht het Parlement op de hoogte te houden van de voortgang van de handelsbesprekingen in WTO-verband en van bilaterale onderhandelingen met landen buiten de EU. Het Europees Parlement doet aanbevelingen voor deze onderhandelingen en heeft een belangrijke stem bij de goedkeuring van het onderhandelingsresultaat. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon beslissen Parlement en Raad samen over de besluiten waardoor de gemeenschappelijke handelspolitiek gestalte krijgt.

Meer inbreng in ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp

Parlement en Raad beslissen voortaan samen over de implementatie van het beleid voor ontwikkelingssamenwerking en de economische, financiële en technische samenwerking met landen buiten de EU. De hoofddoelstellingen zijn: armoedebestrijding, bevordering van behoorlijk bestuur, democratie en mensenrechten.

Het Europees Parlement heeft ook een inbreng in de wetgeving op het vlak van de humanitaire hulp van de EU aan landen buiten de EU die getroffen zijn door natuurrampen of door de mens veroorzaakte catastrofes.

Europees vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening

Parlement en Raad moeten regelen hoe het nieuwe Europese vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening gaat functioneren. Dit vrijwilligerskorps biedt jonge Europeanen de gelegenheid zich in te zetten voor de humanitaire hulp van de EU.

De Europarlementsleden volgen het buitenlands beleid van de EU op de voet

Bij belangrijke besluiten op het gebied van het buitenlands beleid vraagt de Raad het Parlement om advies. De Europarlementariërs kunnen vraagtekens plaatsen bij het beleid van de Raad en aanbevelingen doen. De hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, tevens vicevoorzitter van de Commissie, doet in de plenaire vergadering van het Europees Parlement geregeld verslag van het buitenlands optreden van de EU.

Het Parlement heeft daarnaast het recht zich op de hoogte te stellen van het reilen en zeilen van de Dienst voor extern optreden, die door het Verdrag van Lissabon in het leven is geroepen. Deze diplomatieke dienst moet zorgen voor een consistent buitenlands beleid van de EU, zowel in economisch als in militair opzicht.

Het Parlement werkt permanent aan politieke, economische en culturele banden met andere parlementen in de wereld. Zo hebben Europarlementariërs zitting in de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU (waarbij ACS staat voor Afrika, Caribisch gebied en Stille Oceaan), de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied, waarin o.a. de Palestijnse Autoriteit en Israël vertegenwoordigd zijn, de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering (Eurolat) en de Parlementaire Vergadering Oostelijk Partnerschap (Euronest).

Leiders uit de hele wereld worden in het Parlement ontvangen

Het Europees Parlement nodigt regelmatig staatshoofden, regeringsleiders en andere invloedrijke personen uit de hele wereld uit om de plenaire vergadering toe te spreken. De afgelopen jaren waren dat onder meer de Jordaanse koning Abdullah II, de president van de Palestijnse Autoriteit Mahmoud Abbas, de Oekraïense president Viktor Joesjtsjenko, de Liberiaanse president Ellen Sirleaf Johnson, de Afghaanse president Hamid Karzai, de Boliviaanse president Evo Morales, de Filipijnse president Gloria Macapagal-Arroyo, de Georgische president Michail Saakasjvili, de Israëlische premier Yitzhak Rabin en VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon.

EUROPEES PARLEMENT

Prioriteit voor de mensenrechten

Het Parlement zet zich zowel binnen als buiten Europa in voor de mensenrechten, vrijheid en democratie. Er worden waarnemers naar alle uithoeken van de wereld gestuurd om te controleren of verkiezingen wel goed en eerlijk verlopen. Het Europees Parlement ziet toe op de eerbiediging van de mensenrechten bij de sluiting van economische en handelsovereenkomsten met andere landen. Elk jaar wordt de Sacharovprijs uitgereikt aan een voorvechter van de vrijheid van denken.

Het Parlement zorgt ervoor dat de mensenrechten hoog op de Europese agenda staan. Het zet zich in ter bestrijding van foltering, bescherming van minderheden, conflictpreventie, bevordering van de rechten van vrouwen en kinderen en bescherming van strijders voor de mensenrechten.

Het Europees Parlement verleent actief steun aan de oprichting en het werk van internationale rechtbanken zoals het Internationaal Strafhof en de speciale rechtbanken die zijn ingesteld om oorlogsmisdadigers uit het voormalige Joegoslavië en Rwanda te berechten.

Schendingen van mensenrechten aan de kaak stellen

Tijdens iedere plenaire vergadering in Straatsburg debatteert het Parlement over probleemsituaties rond de mensenrechten in alle delen van de wereld. Ook neemt het Parlement regelmatig resoluties aan waarin de Europese instellingen of nationale overheden worden opgeroepen onmiddellijk maatregelen te nemen om een eind te maken aan schendingen van grondrechten.

Het Parlement brengt ieder jaar verslag uit over de situatie van de mensenrechten in de wereld. Met zijn aanklachten zorgt het ervoor dat de EU en de rest van de wereld aandacht blijven schenken aan de ernstigste gevallen. In die verslagen heeft het Parlement bijvoorbeeld protest aangetekend tegen de genocide in Darfur, de schending van de fundamentele vrijheden in China en de misdrijven in Tsjetsjenië.

Het Europees Parlement is fel tegenstander van de doodstraf

Voor het Europees Parlement is de doodstraf onder alle omstandigheden onaanvaardbaar. Het blijft aandringen op een onvoorwaardelijk wereldwijd moratorium op de doodstraf, bijvoorbeeld via een VN-resolutie. Het Parlement wil op die manier de universele waarde van het leven en de menselijke waardigheid onderstrepen.

Democratische verkiezingen waarborgen

Regelmatig worden er afvaardigingen van het Europees Parlement als waarnemers van verkiezingen naar het buitenland gestuurd. Zij houden toezicht op het verloop van verkiezingen en maken de autoriteiten en de internationale gemeenschap attent op eventuele aantasting van de rechten van de burgers. Zo hebben Europarlementariërs deelgenomen aan waarnemingsmissies bij verkiezingen in de Democratische Republiek Congo, de Palestijnse gebieden en Oekraïne.

De mensenrechten in internationale overeenkomsten

De goedkeuring van het Parlement is vereist bij het sluiten van belangrijke overeenkomsten met landen buiten de EU, maar het kan dat weigeren wanneer het schendingen van de mensenrechten en de democratische beginselen vaststelt. Bovendien ziet het erop toe dat de mensenrechtenclausules die systematisch in dit soort overeenkomsten worden opgenomen, strikt worden nageleefd. Op basis van dergelijke clausules kunnen bestaande overeenkomsten in extreme gevallen zelfs worden opgezegd.

DEMOCRATIE

Asielbeleid en strijd tegen mensenhandel

Volgens het Verdrag van Lissabon moet de EU een gemeenschappelijk asielbeleid ontwikkelen en elke politieke vluchteling een passende status verlenen, waarbij er gemeenschappelijke procedures voor toekenning of intrekking van bescherming en normen voor de opvang van asielzoekers moeten komen.

Het gemeenschappelijk immigratiebeleid is onder meer bedoeld om legaal verblijvende onderdanen van niet-EU-landen een billijke behandeling te garanderen. In dat verband werkt het Europees Parlement op dit moment aan maatregelen tegen mensenhandel en met name vrouwen- en kinderhandel.

De Sacharovprijs voor de vrijheid van denken

De Sacharovprijs voor de vrijheid van denken is genoemd naar de Russische geleerde en dissident Andrej Sacharov. Met deze prijs worden mensen of organisaties geëerd die zich waar dan ook ter wereld inzetten voor de mensenrechten, de democratie en de vrijheid van meningsuiting en tegen onverdraagzaamheid en onderdrukking.

De prijs wordt sinds 1988 ieder jaar tijdens een plechtige zitting van het Europees Parlement in Straatsburg uitgereikt. Als het vergaderrooster dit toestaat, vindt deze plechtigheid op of rond 10 december plaats, omdat op die datum in 1948 de Universele Verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties werd ondertekend.

Tot de winnaars van de prijs behoren onder meer Nelson Mandela (Zuid-Afrika), Alexander Dubček (Tsjecho-Slowakije), Las Madres de la Plaza de Mayo (De „dwaze moeders" van de Plaza de Mayo — Argentinië), Aung San Suu Kyi (Myanmar), Ibrahim Rugova (Kosovo), de Verenigde Naties en voormalig secretaris-generaal Kofi Annan, Hu Jia (China), de Russische mensenrechtenorganisatie Memorial en vijf activisten van de Arabische Lente.

EUROPEES PARLEMENT

Organisatie en werkwijze van het Europees Parlement

Het ritme van het parlementaire werk volgt een agenda die onderverdeeld is in weken met telkens een andere kleur: roze, rood, blauw en turkoois. De kleur geeft de fase van de parlementaire werkzaamheden aan. Voor een goed verloop van het werk is uiteraard een goede organisatie en administratieve ondersteuning nodig. In deze goed geoliede machine zit iedereen op de juiste plaats en wordt er niets aan het toeval overgelaten.

„Roze" weken: commissievergaderingen

Het Europees Parlement telt 20 vaste commissies, elk voor een bepaald beleidsterrein zoals milieu, vervoer, industrie of begroting. In de commissies zijn de verschillende politieke stromingen binnen het Parlement vertegenwoordigd. Ze tellen niet allemaal evenveel leden. Hun taak is het werk van de plenaire vergadering voor te bereiden.

Tijdens de commissievergaderingen vindt een eerste debat- en stemronde plaats aan de hand van verslagen die de weerslag zijn van het standpunt van de leden over een wetsvoorstel of de ontwerp-begroting van de EU. De commissies stellen ook zogenaamde initiatiefverslagen op waarin zij de Commissie of de regeringen van de lidstaten aanbevelingen doen voor maatregelen op een bepaald gebied.

Bijzondere commissies en enquêtecommissies

Het Parlement kan bijzondere commissies en enquêtecommissies instellen. In 1996 onderzocht een enquêtecommissie of de Commissie en de regeringen van de lidstaten goed hadden gereageerd op de BSE-uitbraak („gekkekoeienziekte”). Na de ramp met de olietanker Prestige werd in 2003 een commissie ingesteld die moest nagaan hoe de veiligheid op zee kon worden verbeterd. In 2006 heeft een andere commissie onderzoek gedaan naar de activiteiten van de CIA in Europa nadat in de pers was onthuld dat de Amerikaanse inlichtingendienst terreurverdachten naar Europese landen had overgebracht en daar illegaal zou hebben vastgehouden. In 2007 werd een tijdelijke commissie ingesteld om de opties voor een Europese aanpak van de klimaatverandering te verkennen. In 2009 is een bijzondere commissie ingesteld die naar aanleiding van de wereldwijde financiële, economische en sociale crisis voorstellen moet doen om gezonde en stabiele financiële markten te creëren.

„Rode” weken: plenaire vergaderingen

De plenaire vergaderingen vormen de kern van de parlementaire activiteit. Tijdens deze vergaderingen komen alle Parlementsleden bijeen in de grote vergaderzaal in Straatsburg, dan wel, voor kortere extra plenaire vergaderingen, in Brussel. De verslagen die eerder door de commissies zijn goedgekeurd, komen ter tafel en worden na een debat en eventuele amendering in stemming gebracht. De aangenomen verslagen geven het officiële standpunt van het Parlement weer.

Naast de verslagen worden er in de plenaire vergadering ook „resoluties” aangenomen en worden er vragen over actuele onderwerpen aan de Raad en de Commissie gesteld. Ook wordt de plenaire vergadering toegesproken door staatshoofden, regeringsleiders en invloedrijke personen uit de gehele wereld.

„Blauwe” weken: fractievergaderingen

De Europarlementariërs zijn niet naar nationaliteit ingedeeld, maar in fracties op basis van hun politieke gezindheid. Om een fractie te kunnen vormen is een bepaald minimumaantal leden uit verschillende lidstaten nodig. Leden die bij geen enkele fractie aangesloten zijn, worden „niet-fractiegebonden leden” genoemd.

KALENDER

Tijdens de „fractieweken”, die meestal vóór de plenaire vergaderingen vallen, bepaalt iedere fractie voor elk onderwerp op de agenda haar standpunt, dat vervolgens plenair naar voren wordt gebracht.

„Turkooizen” weken: terug naar de achterban of op werkbezoek

Per jaar zijn enkele weken bestemd voor contact met de achterban of werkbezoeken buiten de EU.

Welke taal spreekt u?

Het Europees Parlement beschikt over een complete tolkendienst voor alle plenaire en andere vergaderingen, zodat de leden zich in elke officiële EU-taal kunnen uitdrukken. Al het gesprokene wordt direct door tolken vertaald. Dankzij de vertalers zijn de documenten van het Parlement in alle officiële talen van de EU beschikbaar. Dit geeft aan dat er grote waarde wordt gehecht aan de culturele verscheidenheid van de Europese Unie. Tevens kunnen de burgers hierdoor kennis nemen van het werk van het Parlement.

Wie doet wat in het Europees Parlement?

De voorzitter van het Europees Parlement, die voor een periode van tweeënhalf jaar door de leden wordt gekozen, speelt een sleutelrol: hij geeft leiding aan alle activiteiten van het Parlement, zit de plenaire vergaderingen voor en ondertekent de begroting en de wetgeving die samen met de Raad is vastgesteld. De voorzitter vertegenwoordigt het Parlement in internationale betrekkingen en in de contacten met de andere EU-instellingen. Het Parlement telt 14 ondervoorzitters die elk een eigen taak hebben.

De Conferentie van voorzitters omvat de voorzitter van het Parlement en de fractievoorzitters. Zij organiseert en plant de werkzaamheden van het Parlement en bepaalt het vergaderrooster en de agenda van de plenaire vergaderingen en de samenstelling van commissies en delegaties.

Het Bureau is het orgaan dat de administratieve, personele en organisatorische zaken van het Parlement regelt. Het bestaat uit de voorzitter van het Parlement, de ondervoorzitters en de door de leden gekozen quaestoren. Ook stelt het Bureau de begroting van het Parlement vast.

De Conferentie van commissievoorzitters is het politieke orgaan van het Europees Parlement waarin alle commissievoorzitters zitting hebben. Dit orgaan houdt de voortgang van het commissiewerk in het oog en ziet toe op de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende commissies, zowel op wetgevingsgebied als daarbuiten.

De Parlementsleden worden ondersteund door ambtenaren. Het secretariaat-generaal heeft tot taak de leden bij de uitoefening van hun mandaat bij te staan. Het telt bijna 5 600 medewerkers, van wie een vijfde vertalers en tolken, die gestationeerd zijn in Brussel, Luxemburg of Straatsburg, dan wel in een van de lidstaten (bij de informatiebureaus van het Europees Parlement). Inclusief de 900 fractiemedewerkers en de 1 600 medewerkers van de leden werken zo'n 8 000 mensen in het Europees Parlement.

EUROPEES PARLEMENT

Dichterbij dan u denkt

Het Europees Parlement werkt in Brussel, Luxemburg en Straatsburg, maar iedereen kan het werk van het Europees Parlement volgen zonder de deur uit te gaan. U kunt rustig van achter uw computer via internet een plenaire vergadering bijwonen, documenten en persberichten lezen of online vragen stellen over Europese onderwerpen. U kunt ook langsgaan bij een van de informatiebureaus in de EU-lidstaten.

Dankzij de website staat het Europees Parlement voor u open

Het adres is makkelijk te onthouden — **www.europarl.europa.eu** — en iedereen kan er in zijn eigen taal uitvoerige informatie over tal van interessante onderwerpen vinden. De website van het Parlement heeft dan ook een zeer uitgebreid menu: informatie over de recentste vergaderingen van het Parlement, een liveverslag van de debatten en stemmingen in een commissie of de plenaire vergadering, informatie over de leden en hun functies, het indienen van een verzoekschrift, of informatie over het functioneren van het Europees Parlement — de website biedt dit allemaal.

Om het werk van het Parlement bij het publiek bekend en begrijpelijk te maken, biedt het Europees Parlement de burgers via het onlinedocumentenregister toegang tot zijn documenten. In het archief zijn bovendien oudere documenten beschikbaar.

Europarltv: webtv van het Europees Parlement

De Europese actualiteit volgen, de Europarlementariërs in actie zien, een blik achter de schermen van het Europees Parlement werpen of de vergaderingen live volgen: dat kan via **www.europarltv.eu.** De webtv-zender van het Parlement biedt vier kanalen aan die zich tot verschillende soorten publiek richten: van scholieren via geïnteresseerde burgers tot professionele gebruikers.

Vragen? Stuur een e-mail naar het Parlement

Aangezien de website zeer uitgebreid is, is het soms moeilijk een weg door het Europese „doolhof" te vinden. Het Europees Parlement heeft daarom een e-mailadres waar iedereen met zijn vragen terecht kan, informatie kan vragen of suggesties kan doen op terreinen waarop de EU actief is. Elk jaar beantwoordt het Parlement duizenden berichten van burgers.

Net zo goed geïnformeerd als journalisten

De media zijn van groot belang om de burgers dichter bij hun vertegenwoordigers op Europees niveau te brengen. De persdienst van het Parlement informeert journalisten dagelijks over de parlementaire debatten en de uitslag van de stemmingen. Deze informatie is ook voor het publiek in real time beschikbaar via de meertalige website. Journalisten kunnen ook logistieke en technische ondersteuning krijgen en hebben bovendien toegang tot audiovisueel materiaal (foto's, beeld- en geluidsopnames e.d). De persdienst organiseert ook persconferenties en seminars over actuele Europese onderwerpen.

Een bezoek aan het Parlement

U hebt al veel informatie op internet gevonden, maar u zou het Europees Parlement graag eens in het echt aan het werk willen zien en kijken wat het voor u doet? Evenals de 300 000 andere bezoekers per jaar kunt u individueel of in groepsverband een bezoek brengen aan het Europees Parlement in Straatsburg, Brussel of Luxemburg om de plenaire vergaderingen bij te wonen en de leden te ontmoeten. Het enige wat u hoeft te doen, is contact opnemen met de Dienst bezoekersgroepen en studiedagen, die rondleidingen in alle officiële talen van de EU organiseert. Tijdens zo'n bezoek krijgt u een indruk van de functie en de werking van het Parlement en worden uw vragen beantwoord.

Rond 9 mei, de Dag van Europa, is er bij het Europees Parlement in Straatsburg en Brussel opendeurdag en kunt u de grote vergaderzalen bezichtigen. Elk jaar nemen zo'n 40 000 mensen deze gelegenheid te baat om de gebouwen te bekijken en zich van de activiteiten van het Europees Parlement op de hoogte te stellen.

Sinds oktober 2011 is er een nieuw bezoekerscentrum, het Parlamentarium, dat vrij toegankelijk is en zeven dagen per week geopend is. Via een interactieve expositie kunt u zich een beeld vormen van de geschiedenis en de werkwijze van het Europees Parlement en de gevolgen van de Europese besluitvorming voor uw dagelijks leven. Jonge bezoekers kunnen als Europarlementslid optreden in een multimediaal rollenspel.

BEZOEKEN

De informatiebureaus zijn er voor u

In alle EU-lidstaten zijn informatiebureaus van het Europees Parlement gevestigd. Ze zijn bedoeld om het rechtstreekse contact tussen de burgers en de Europese volksvertegenwoordiging te vergemakkelijken.

De informatiebureaus voeren informatiecampagnes over uiteenlopende Europese onderwerpen. Ook organiseren ze seminars en lezingen voor scholieren en studenten, opinieleiders en journalisten.

De informatiebureaus organiseren daarnaast regionale forumdiscussies met Europarlementariërs, lokale bestuurders, burgers en mensen uit het bedrijfsleven. Ook worden bijeenkomsten georganiseerd van Europarlementariërs, nationale en plaatselijke volksvertegenwoordigers, journalisten en burgers.

Contact met de leden

Het Parlement, dat zijn in de eerste plaats de leden. Namens de burgers die hen gekozen hebben, stellen zij wetgeving vast en nemen zij politieke initiatieven die ons dagelijks leven beïnvloeden. Zij bepalen mede welk standpunt Europa in belangrijke internationale vraagstukken inneemt.

Op de website zijn onder de rubriek „Leden" de namen, adressen, telefoonnummers en e-mailadressen van alle Parlementsleden te vinden. Voor ieder lid is bovendien de volgende informatie opgenomen: curriculum vitae, kiesdistrict, politieke partij en functies, plus het werk dat zij bij het Parlement hebben verricht.

Voor contactadressen, zie blz. 56-59.

EUROPEES PARLEMENT

Hoe werkt de Europese wetgeving?

De medebeslissingsprocedure, waarmee Parlement en Raad op voet van gelijkheid beslissen, is de „gewone wetgevingsprocedure" voor de EU geworden. In beginsel beslist de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, ook op de terreinen waar vóór het Verdrag van Lissabon unanimiteit vereist was.

Afgezien van de beleidsterreinen waarvoor de medebeslissingsprocedure van oudsher gold (milieu, vervoer, consumentenbescherming, vrij verkeer van goederen en werknemers) geldt deze procedure nu ook voor een vijftigtal andere rechtsgronden, waarmee het totaal op 86 is gekomen. De procedure geldt nu ook voor gebieden waar de Raad het voorheen vrijwel alleen voor het zeggen had (landbouw, visserij, justitie, binnenlandse zaken), plus voor een aantal nieuwe EU-beleidsterreinen zoals toerisme, jongerenbeleid en sport.

De gewone wetgevingsprocedure valt in drie fasen uiteen. Deze komen in grote trekken hierop neer:

De Commissie dient bij Parlement en Raad een wetsvoorstel in.

In eerste lezing (de eerste behandelingsfase) neemt het Parlement eventueel amendementen (wijzigingen) aan op het voorstel van de Commissie. Wanneer het Parlement geen wijzigingen aanbrengt en ook de Raad het voorstel van de Commissie goedkeurt, dan is het wetsvoorstel aangenomen. Het wetsvoorstel is ook aangenomen wanneer de Raad de wijzigingen van het Parlement aanvaardt. De nieuwe wet kan dan dus in werking treden. Wanneer de Raad niet alle amendementen van de Europarlementariërs goedkeurt, dan legt deze een alternatieve tekst aan het Parlement voor. Dat is het standpunt van de lidstaten in eerste lezing.

Vervolgens begint de tweede lezing. Het wetgevingsproces is beëindigd wanneer het Europees Parlement het standpunt van de Raad goedkeurt, verwerpt of meer dan drie maanden aanhoudt. Wanneer het Parlement amendementen op het standpunt van de Raad voorstelt, moet de Raad die in tweede lezing behandelen. De wetstekst geldt als goedgekeurd wanneer de Raad alle amendementen aanvaardt.

Gebeurt dat niet, dan moet er een vergelijk worden gevonden, in de zogenaamde bemiddelingsfase. Daarvoor wordt er een bemiddelingscomité samengesteld met vertegenwoordigers van beide instellingen. De Europese Commissie wordt bij deze hele procedure betrokken. Als het comité niet binnen zes weken een compromis heeft bereikt, vervalt het wetsvoorstel.

Als de vertegenwoordigers van Raad en Parlement het eens worden over een gemeenschappelijke tekst, wordt deze in derde lezing aan de plenaire vergadering van het Parlement en aan de Raad voorgelegd. Als die tekst wordt goedgekeurd, is dat de nieuwe wet. Valt er geen beslissing, dan vervalt het wetsvoorstel.

Helemaal aan het begin van de procedure wordt de tekst ook aan de nationale parlementen voorgelegd, die acht weken de tijd hebben om te beoordelen of het wetsvoorstel verenigbaar is met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Als een voldoende aantal parlementen op grond hiervan tegen een wetsvoorstel bezwaar aantekent, volgt een heroverweging. Besluit de EU de procedure toch door te zetten, dan moet zij dat besluit motiveren.

Bijzondere wetgevingsprocedures

Alle procedures die verschillen van de hierboven beschreven procedure worden „bijzondere procedures" genoemd; daaronder valt ook de procedure tot vaststelling van de begroting.

Voor bepaalde besluiten is unanimiteit binnen de Raad vereist, na goedkeuring door het Parlement. In dat geval heeft het Parlement een soort vetorecht, zodat het een voorstel wel in zijn geheel kan verwerpen, maar het niet kan amenderen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het meerjarig financieel kader, maatregelen ter bestrijding van discriminatie en maatregelen ter verruiming van de rechten die voortvloeien uit het burgerschap (waarvoor tevens nationale ratificatie vereist is).

Dan zijn er nog besluiten die door de Raad met algemene stemmen of met gekwalificeerde meerderheid worden aangenomen, na „raadpleging" van het Parlement. In dat geval is de stem van het Parlement niet doorslaggevend en hebben de regeringen het laatste woord. Deze procedure geldt bijvoorbeeld voor maatregelen op het gebied van de sociale zekerheid, fiscale maatregelen op energiegebied en harmonisatie van omzetbelasting en indirecte belastingen. Deze procedure geldt ook voor operationele politiesamenwerking en voor optreden van autoriteiten van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat.

De regels voor het actief en passief kiesrecht in de lidstaat van verblijf bij gemeenteraadsverkiezingen en Europese verkiezingen vallen ook onder deze procedure, maar in dat geval kan de Raad met algemene stemmen en na raadpleging van het Parlement de gewone wetgevingsprocedure van toepassing verklaren.

EUROPEES PARLEMENT

Hoe wordt de jaarlijkse begroting van de EU vastgesteld?

Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens een bijzondere procedure de jaarlijkse begroting voor de EU vast. De jaarbegroting past in het meerjarig financieel kader, dat voor zeven jaar geldt en in de vorm van een verordening door Raad en Parlement is vastgelegd.

Elke EU-instelling, met uitzondering van de Europese Centrale Bank, stelt vóór 1 juli haar uitgavenraming voor het komende begrotingsjaar op. De Commissie bundelt deze ramingen in een ontwerp-begroting, die een raming van de ontvangsten en een raming van de uitgaven omvat. De Commissie dient de ontwerp-begroting uiterlijk op 1 september bij Parlement en Raad in. De Raad stelt zijn standpunt over de begroting vast en legt dit met motivering vóór 1 oktober aan het Parlement voor.

Als het Parlement binnen 42 dagen het standpunt van de Raad goedkeurt of zich daar niet over uitlaat, is de begroting vastgesteld. Als het Parlement echter amendementen aanneemt, wordt de ontwerp-begroting van het Parlement aan de Raad en de Commissie voorgelegd. Als de Raad alle amendementen van het Europees Parlement binnen 10 dagen aanvaardt, is de begroting vastgesteld.

Gebeurt dat niet, dan roept de voorzitter van het Europees Parlement in overleg met de voorzitter van de Raad het Bemiddelingscomité bijeen. Dat comité, waarin vertegenwoordigers van Raad en Parlement zitting hebben, moet een compromis zien te vinden. De Commissie wordt bij de bemiddeling betrokken en draagt ertoe bij dat er een vergelijk wordt bereikt. Slaagt het Bemiddelingscomité er niet in binnen 21 dagen met een gezamenlijk voorstel te komen, dan moet de Commissie een nieuwe ontwerp-begroting indienen. Als het comité wel een akkoord bereikt, hebben het Parlement en de Raad 14 dagen de tijd om het compromis goed te keuren.

De begroting is definitief vastgesteld als het Parlement en de Raad het compromis binnen die termijn goedkeuren of zich er niet over uitlaten, dan wel als een van beide instellingen het compromis goedkeurt en de andere zich er niet over uitlaat.

Als beide instellingen het compromis afwijzen of als een van beide het afwijst en de andere zich er niet over uitlaat, moet de Commissie een nieuwe ontwerp-begroting indienen. Dat is ook het geval als het Parlement het compromis afwijst en de Raad het goedkeurt.

In het geval dat het Parlement het compromis goedkeurt en de Raad het verwerpt, kan het Parlement met de meerderheid van zijn leden en drie vijfde van het aantal uitgebrachte stemmen besluiten alle of een deel van de amendementen te handhaven. Als het Europees Parlement een amendement niet handhaaft, blijft het standpunt van het Bemiddelingscomité over die begrotingspost van kracht. De begroting is dan op die manier definitief vastgesteld.

EUROPEES PARLEMENT

EU-lexicon

Acquis communautaire

Het acquis communautaire omvat de gezamenlijke rechten en plichten van de landen van de Europese Unie. Tot het acquis communautaire behoren de Europese wetgeving en Verdragen, verklaringen en resoluties, de internationale overeenkomsten die de EU heeft gesloten en de rechtspraak van het Hof van Justitie. Kandidaat-lidstaten moeten voor toetreding het acquis communautaire aanvaarden. Bovendien moeten ze de EU-wetgeving in nationale wetten omzetten.

Burgerschap van de Unie

Ieder die de nationaliteit van een lidstaat bezit, is burger van de Unie. Het EU-burgerschap komt naast het nationale staatsburgerschap, maar komt niet in de plaats daarvan. Het Verdrag van Lissabon bepaalt dat de Unie in al haar activiteiten het beginsel van gelijkheid van haar burgers eerbiedigt, en dat zij gelijke aandacht genieten van haar instellingen, organen en instanties. Het Verdrag bepaalt bovendien dat de Unie op de representatieve democratie gegrond is en dat de burgers op het niveau van de Unie rechtstreeks vertegenwoordigd zijn in het Europees Parlement.

De burgers van de Unie hebben onder andere het recht zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er vrij te verblijven. Zij hebben bovendien het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en bij de gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat waar zij verblijven, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Als een lidstaat in een land buiten de EU geen diplomatieke vertegenwoordiging heeft, kunnen de staatsburgers van die lidstaat een beroep doen op de diplomatieke en consulaire instanties van iedere andere lidstaat ter plaatse.

Comité van de Regio's

Het Comité van de Regio's (CvdR), opgericht in 1994, is de politieke spreekbuis van de lagere overheden. De Commissie en de Raad zijn verplicht het Comité van de Regio's om advies te vragen bij wetsvoorstellen die direct gevolgen hebben op lokaal en regionaal niveau. Daarbij gaat het om beleidsterreinen als economische en sociale samenhang, trans-Europese infrastructuurnetwerken, volksgezondheid, onderwijs, werkgelegenheid, milieu, vervoer, e.d. Volgens het Verdrag van Lissabon kan het CvdR naar het Hof van Justitie stappen als het meent dat een wetsvoorstel waarover het geraadpleegd is in strijd met het subsidiariteitsbeginsel is. De 344 leden van het CvdR zijn afkomstig uit regionale, provincie- en gemeenteraden en worden op voordracht van de lidstaten door de Raad voor een periode van vijf jaar benoemd.

Economische en Monetaire Unie

De Economische en Monetaire Unie (EMU) is in het leven geroepen om het economische en monetaire beleid van de lidstaten te harmoniseren, vooral door de invoering van een gemeenschappelijke munt, de euro. Op 1 januari 1999 werden de wisselkoersen onherroepelijk vastgelegd en werd de eenheidsmunt in de EMU-landen ingevoerd.
Op 1 januari 2002 kwamen de euromunten en -biljetten in de plaats van de oude nationale munten en biljetten. Niet alle lidstaten hebben de euro als betaalmiddel ingevoerd.

De twaalf landen die sinds 1 mei 2004 tot de Europese Unie zijn toegetreden, zijn verplicht de euro in te voeren zodra ze aan alle gestelde criteria voldoen (convergentiecriteria). Deze criteria moeten ervoor zorgen dat de economische ontwikkeling in het kader van de EMU evenwichtig is en geen spanningen tussen de lidstaten veroorzaakt.

Europees Bureau voor fraudebestrijding

Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) is sinds 1 juni 1999 belast met de bestrijding van fraude met EU-geld. Het bureau mag het beheer en de financiering van alle Europese instellingen en organen onderzoeken en is daarbij volledig onafhankelijk.

Europees Economisch en Sociaal Comité

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC), dat is opgericht bij het Verdrag van Rome (1957), is een adviesorgaan waarin werkgevers- en werknemersorganisaties en andere maatschappelijke belangengroepen vertegenwoordigd zijn. Het Verdrag bepaalt dat de Raad of de Commissie het advies van het EESC moet inwinnen voordat op een bepaald terrein een besluit kan worden genomen. Daarbij gaat het om beleidsterreinen als werkgelegenheid, sociaal beleid, onderwijs, volksgezondheid, consumentenbescherming, economische en sociale samenhang, landbouw, e.d. De 344 leden van het EESC worden op voordracht van de lidstaten door de Raad voor een periode van vijf jaar benoemd. De leden kunnen worden herbenoemd.

Europese Centrale Bank

De in Frankfurt gevestigde Europese Centrale Bank (ECB) is sinds 30 juni 1998 belast met de uitvoering van het monetair beleid in de lidstaten van het eurogebied. Sinds 1 januari 1999 heeft de bank als belangrijkste taak de prijsstabiliteit in het eurogebied te handhaven en het Europees monetair beleid uit te voeren zoals dat door het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB) is vastgesteld. De ECB is volkomen onafhankelijk. Sinds het Verdrag van Lissabon heeft de ECB de status van EU-instelling.

Europese Commissie

De Europese Commissie vertegenwoordigt het algemeen belang van de Europese Unie. Zij beschikt over het vrijwel exclusieve initiatiefrecht op het gebied van Europese wetgeving. De Commissie zorgt voor de voorbereiding en uitvoering van de wetgeving die door de Raad en het Europees Parlement is vastgesteld. De Commissie heeft bovendien bevoegdheden op het gebied van uitvoering, beheer en controle. Zij is verantwoordelijk voor de programmering en uitvoering van het gemeenschappelijk beleid, de uitvoering van de begroting en het beheer van de EU-programma's. Als „hoedster van de Verdragen" ziet de Commissie erop toe dat de Europese wetgeving in de lidstaten wordt toegepast.

Uitgaande van de uitslag van de Europese verkiezingen dragen de regeringen een kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese Commissie voor, die door het Parlement met absolute meerderheid van stemmen moet worden gekozen. De overige leden van de Commissie (één per lidstaat, afgezien van het land van de voorzitter) worden in overleg met de lidstaten voor een periode van vijf jaar door de Raad benoemd. Een van de vicevoorzitters van de Commissie is tevens hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. De voltallige Commissie moet de goedkeuring van het Parlement krijgen. Zij is verantwoording verschuldigd aan het Parlement.

Europese Investeringsbank

De in Luxemburg gevestigde Europese Investeringsbank (EIB) heeft tot taak de economische, sociale en territoriale samenhang binnen de Unie door middel van een evenwichtige ontwikkeling van het grondgebied te bevorderen. De EIB financiert op lange termijn concrete projecten waarvan vaststaat dat ze economisch, technisch, ecologisch en financieel haalbaar zijn. Buiten de EU ondersteunt de EIB de voorbereiding op toetreding van de kandidaat-lidstaten en de westelijke Balkanlanden. De bank voert tevens het financiële deel van de overeenkomsten uit die gesloten zijn in het kader van het Europese beleid voor ontwikkelingshulp en -samenwerking.

Europese Ombudsman

De Europese Ombudsman behandelt klachten van EU-burgers en van natuurlijke of rechtspersonen die in een lidstaat gevestigd zijn. Deze klachten hebben betrekking op mogelijk wanbeheer van instellingen of organen van de EU (met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht). Klachten hebben bijvoorbeeld betrekking op gebrek aan informatie, weigering om informatie te verstrekken, ongegronde vertraging bij procedures, onredelijke behandeling, discriminatie of gebrek aan openbaarheid.

Europese Raad

Met het Verdrag van Lissabon heeft de Europese Raad de status van EU-instelling gekregen. De Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders komt twee keer per halfjaar bijeen. De Europese Raad geeft de nodige impulsen voor de ontwikkeling van de Europese Unie en zet de algemene beleidslijnen uit. De Europese Raad heeft geen wetgevende taak en besluiten worden in principe met consensus genomen.

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon kiest de Europese Raad zijn voorzitter voor een periode van tweeënhalf jaar. De voorzitter kan één keer herkozen worden. De voorzitter kan geen nationaal ambt vervullen. Hij zorgt, in samenwerking met de voorzitter van de Commissie, voor de voorbereiding en de continuïteit van de werkzaamheden van de Europese Raad en bevordert de samenhang en de consensus binnen de Europese Raad. Na afloop van iedere bijeenkomst van de Europese Raad brengt de voorzitter verslag uit aan het Europees Parlement. Hij zorgt op zijn niveau en in zijn hoedanigheid voor de externe vertegenwoordiging van de Unie, zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

Europese Rekenkamer

De in Luxemburg gevestigde Europese Rekenkamer heeft evenveel leden als er lidstaten zijn. Zij onderzoekt de wettigheid en de regelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van de EU (en van alle door haar ingestelde organen en instanties) en gaat na of er een goed financieel beheer is gevoerd. De Rekenkamer legt het Europees Parlement en de Raad een verklaring voor waarin de betrouwbaarheid van de rekeningen en de regelmatigheid en de wettigheid van de onderliggende verrichtingen worden bevestigd. De Rekenkamer kan onregelmatigheden melden aan het Europees Parlement en de Raad.

Europese Unie

De Europese Unie (EU) stoelt op eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen.

Het Verdrag van Lissabon houdt wijzigingen in op het Verdrag betreffende de Europese Unie (Verdrag van Maastricht) en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (Verdrag van Rome). Dankzij dit nieuwe verdrag is er nu sprake van één geheel, de Europese Unie, die rechtspersoonlijkheid bezit. Daarmee kwam er een eind aan het oude systeem van de „drie pijlers", waarvan de laatste twee in wezen intergouvernementeel van aard waren (het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het beleid op het gebied van justitie en binnenlandse zaken). Er is nu nog maar één institutioneel raamwerk, waarbinnen over de hele linie de „communautaire methode" wordt gehanteerd, afgezien van de speciale procedures voor het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid.

Handvest van de grondrechten van de EU

In het Handvest van de grondrechten van de EU zijn alle burgerrechten, politieke, economische en sociale rechten gebundeld die eerder in verschillende andere nationale, Europese en internationale overeenkomsten waren opgenomen. Het handvest is opgesteld door een conventie, waarin met name Europese en nationale parlementsleden zitting hadden, en tijdens de Europese top van Nice in december 2000 plechtig geproclameerd. Tijdens de Europese top van oktober 2007 in Brussel over de hervorming van het EU-bestel besloten de staatshoofden en regeringsleiders van de EU dat het handvest een juridisch bindend karakter moest krijgen, zoals het Europees Parlement verlangde. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is dit een feit. Een aantal lidstaten (Polen, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk) heeft niettemin een uitzonderingsregeling bedongen.

Hof van Justitie van de Europese Unie

Het Hof van Justitie van de EU is in Luxemburg gevestigd. Het ziet toe op de interpretatie en toepassing van de Oprichtingsverdragen. Het Hof telt evenveel rechters als er lidstaten zijn. De rechters worden bijgestaan door acht advocaten-generaal, die door de lidstaten in onderlinge overeenstemming voor een periode van zes jaar worden benoemd. Het Hof heeft twee hoofdtaken. Het toetst of de handelingen van de Europese instellingen en regeringen in overeenstemming zijn met de Verdragen. Het doet op verzoek van nationale rechtbanken uitspraak over de uitleg of geldigheid van bepalingen van het EU-recht. Tot het Hof behoort ook een gerecht met ten minste een rechter voor elke lidstaat en een aantal gespecialiseerde rechtbanken.

Interne markt

De Europese Unie is één groot geheel waarin personen, goederen, diensten en kapitaal zich in beginsel vrijelijk tussen de lidstaten kunnen bewegen zoals dat binnen een land het geval is, dus zonder grenscontroles en zonder douanerechten. Het heeft nog vrij lang geduurd voordat het zover was. De douanerechten tussen de lidstaten zijn pas op 1 juli 1968 geheel en al afgeschaft. Doordat er ook nog andere handelsbelemmeringen uit de weg moesten worden geruimd, duurde het nog tot eind 1992 voordat de „interne markt" een feit was.

Raad

De Raad oefent samen met het Parlement de wetgevings- en begrotingsbevoegdheden uit. Met het Verdrag van Lissabon is het aantal beleidsterreinen waarop de Raad met gekwalificeerde meerderheid beslist, aanzienlijk groter geworden. De Raad neemt de belangrijkste besluiten op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en de coördinatie van het economisch beleid. In de Raad zijn de lidstaten op ministersniveau vertegenwoordigd. De Raad is in Brussel gevestigd maar komt ook in Luxemburg bijeen.

De Raad vergadert in verschillende samenstellingen, afhankelijk van het beleidsterrein: algemene zaken; economische zaken en financiën; werkgelegenheid, sociale zaken, volksgezondheid en consumentenbescherming; concurrentie; justitie en binnenlandse zaken; vervoer, telecommunicatie en energie; landbouw en visserij; milieubeheer; onderwijs, jongerenbeleid en cultuur. Deze vakraden worden bij toerbeurt gedurende zes maanden voorgezeten door de drie landen die gedurende 18 maanden het roulerend voorzitterschap van de EU bekleden.

De Raad Buitenlandse Zaken wordt daarentegen voorgezeten door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, een bij het Verdrag van Lissabon gecreëerde functie. De hoge vertegenwoordiger voert het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie uit en ziet toe op de samenhang van het externe optreden van de Unie. De hoge vertegenwoordiger draagt bij tot de formulering van dit beleid, dat hij of zij als mandataris van de Raad ten uitvoer brengt, bijgestaan door de nieuwe Dienst voor extern optreden. De hoge vertegenwoordiger handelt op dezelfde wijze ten aanzien van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid en neemt deel aan de zittingen van de Europese Raad.

Rechtshandelingen van de Unie

Teneinde de bevoegdheden van de Unie te kunnen uitoefenen, stellen de instellingen verordeningen, richtlijnen, besluiten, aanbevelingen en adviezen vast. Verordeningen zijn van algemene strekking. Ze zijn verbindend in al hun onderdelen en zijn rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Een richtlijn is verbindend ten aanzien van het te bereiken resultaat voor elke lidstaat waarvoor zij bestemd is, doch aan de nationale instanties wordt de bevoegdheid gelaten vorm en middelen te kiezen. Een besluit is bindend in al zijn onderdelen. Aanbevelingen en adviezen zijn niet bindend.

Subsidiariteit en evenredigheid

Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat elk besluit op een niveau moet worden genomen dat zo dicht mogelijk bij de burger ligt. Daartoe wordt nagegaan of besluitvorming op Europees niveau aangewezen is ten opzichte van de mogelijkheden die er op nationaal, regionaal of lokaal niveau bestaan. Concreet betekent dit dat de Europese Unie alleen optreedt wanneer dat doeltreffender is dan een maatregel op nationaal, regionaal of lokaal niveau — met uitzondering van de gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen. Dit beginsel houdt nauw verband met het evenredigheidsbeginsel dat erop neerkomt dat het optreden van de Unie niet verder mag gaan dan nodig is om de doelstellingen van het Europese Verdrag te bereiken.

Het Verdrag van Lissabon bepaalt dat de nationale parlementen bij de start van elke wetgevingsprocedure beoordelen of deze beide beginselen geëerbiedigd zijn. Een bepaald aantal parlementen kan de EU dwingen te heroverwegen of er wel een besluit op Europees niveau nodig is en te motiveren waarom zij die mening is toegedaan. Het Comité van de Regio's kan voortaan bezwaar aantekenen op grond van schending van het subsidiariteitsbeginsel in geval van wetsvoorstellen waarover het geraadpleegd moet worden.

Verdeling van de bevoegdheden

De bevoegdheden van de Europese Unie en de lidstaten vallen in drie categorieën uiteen.

— Exclusieve bevoegdheden van de Unie: de lidstaten hebben al hun mogelijkheden tot optreden onherroepelijk opgegeven. Dit geldt voor de volgende terreinen: douane-unie, mededingingsregels, monetair beleid in het eurogebied, gemeenschappelijke handelspolitiek.
— Gedeelde bevoegdheden (het meest voorkomende geval): het gaat daarbij om beleidsterreinen als interne markt, consumentenbescherming, landbouw en visserij, energie, vervoer, volksgezondheid, sociaal beleid en cohesie, wetenschapsbeleid, ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp, en vrijheid, veiligheid en justitie.
— Ondersteunende bevoegdheden: de EU heeft tot taak het optreden van de lidstaten te stimuleren, coördineren of completeren. Dit betreft beleidsterreinen als gezondheidsbescherming, industrie, cultuur, toerisme, beroepsopleiding, jongeren- en sportbeleid, burgerbescherming.

Het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel garanderen dat deze verdeling van bevoegdheden wordt nageleefd.

EUROPEES PARLEMENT

De geschiedenis van de Europese integratie in een notendop

9 mei 1950 — Robert Schuman, minister van Buitenlandse Zaken van Frankrijk, stelt voor een kolen- en staalunie tussen Frankrijk en West-Duitsland op te richten — naar een idee van Jean Monnet. 9 mei, de dag waarop Robert Schuman zijn toespraak hield, wordt sindsdien ieder jaar gevierd als Dag van Europa.

april 1951 — België, West-Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland ondertekenen het Verdrag van Parijs en richten daarmee de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal op (EGKS), gebaseerd op het plan van Schuman.

maart 1957 — De zes landen ondertekenen het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (EEG), of de „gemeenschappelijke markt", en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom). Beide Verdragen treden op 1 januari 1958 in werking.

maart 1958 — Constituerende vergadering van de Europese Parlementaire Vergadering.

maart 1962 — De Europese Parlementaire Vergadering wordt omgedoopt tot Europees Parlement.

juli 1968 — De douanerechten op industrieproducten worden volledig afgeschaft, achttien maanden eerder dan gepland. Er wordt een gemeenschappelijk douanetarief ingevoerd.

januari 1973 — Eerste uitbreiding van de Gemeenschap: Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk treden toe.

juni 1979 — Eerste rechtstreekse algemene verkiezingen voor het Europees Parlement. Tot dan toe werden de Europarlementariërs door de nationale parlementen afgevaardigd. Negen landen kiezen samen 410 Europarlementariërs.

januari 1981 — Griekenland treedt toe tot de EEG.

juni 1984 — Europese verkiezingen: 10 landen kiezen samen 441 leden.

januari 1986 — Spanje en Portugal treden toe tot de EEG.

juli 1987 — De Europese Akte treedt in werking. De bevoegdheden van het Parlement worden verruimd.

juni 1989 — Europese verkiezingen: 12 landen kiezen samen 525 Europarlementariërs.

november 1989 — Val van de Berlijnse Muur en het einde van de Koude Oorlog. De verdeling van Europa kan ongedaan worden gemaakt.

januari 1993 — De interne markt en de vier vrijheden — het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal — zijn een feit.

november 1993 — Het Verdrag van Maastricht betreffende de Europese Unie treedt in werking. Het legt de basis voor een toekomstige eenheidsmunt, een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en nauwere samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. De benaming „Europese Unie" wordt ingevoerd. Deze stoelt op de voormalige „Europese Gemeenschappen". De medebeslissingsprocedure wordt ingevoerd, waardoor het Europees Parlement echte wetgevingsbevoegdheid krijgt.

juni 1994 — Europese verkiezingen: 12 landen kiezen samen 567 Europarlementariërs.

januari 1995 — Finland, Oostenrijk en Zweden treden toe tot de EU.

mei 1999 — Het Verdrag van Amsterdam treedt in werking. Het voorziet in hervorming van het Europese bestel, versterking van de Europese invloed in de wereld en verhoging van de uitgaven voor werkgelegenheid en de rechten van de burger.

juni 1999 — Europese verkiezingen: 15 landen kiezen samen 626 Europarlementariërs.

december 2001 — De Europese Raad neemt in Laken een verklaring aan over de toekomst van de Unie. Daarmee wordt het startschot gegeven voor een nieuwe diepgaande hervorming van de EU en voor de instelling van een conventie die tot taak heeft een Europese Grondwet op te stellen.

januari 2002 — De euromunten en -biljetten worden in 12 landen in omloop gebracht en vervangen de nationale munten die tot dan toe werden gebruikt.

februari 2003 — Het Verdrag van Nice treedt in werking. In dit Verdrag wordt de toetreding van 10 nieuwe leden in het jaar daarop voorbereid. Het Handvest van de grondrechten wordt aangenomen.

juli 2003 — De Conventie over de toekomst van Europa voltooit de opstelling van een Europese Grondwet.

mei 2004 — Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië treden toe tot de EU.

juni 2004 — Europese verkiezingen: 25 landen kiezen samen 732 Europarlementariërs .

oktober 2004 — De staatshoofden en regeringsleiders ondertekenen het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa.

mei-juni 2005 — De kiezers in Frankrijk en Nederland zeggen per referendum nee tegen de Grondwet.

januari 2007 — Bulgarije en Roemenië treden toe tot de EU. Het aantal Europarlementariërs stijgt tot 785. Slovenië voert de euro in.

maart 2007 — Het Verdrag van Rome bestaat vijftig jaar. Het Parlement ondertekent samen met de Raad en de Commissie de Verklaring van Berlijn.

oktober 2007 — Top van Lissabon; de staatshoofden en regeringsleiders bereiken overeenstemming over Verdragsherziening.

december 2007 — De voorzitters van Parlement, Commissie en Raad ondertekenen het Handvest van de grondrechten en de staatshoofden en regeringsleiders ondertekenen het Verdrag van Lissabon.

januari 2008 — Cyprus en Malta voeren de euro in.

januari 2009 — Slowakije voert de euro in en is daarmee het 16e land van het eurogebied.

juni 2009 — Europese verkiezingen: 27 landen kiezen samen 736 Europarlementariërs.

december 2009 — Het Verdrag van Lissabon treedt in werking. De Europese Unie krijgt rechtspersoonlijkheid en het Handvest van de grondrechten wordt juridisch bindend. Het Parlement krijgt ruimere bevoegdheden op het gebied van wetgeving, begroting en toezicht op de andere instellingen. De medebeslissingsprocedure (gekoppeld aan besluitvorming bij gekwalificeerde meerderheid in de Raad) wordt de gewone wetgevingsprocedure en geldt voortaan voor vrijwel alle beleidsterreinen die onder de bevoegdheid van de EU vallen.

januari 2011 — Estland voert de euro in en is daarmee het 17e land van de eurozone.

juli 2013 — Geplande toetreding van Kroatië.

EUROPEES PARLEMENT

De adressen van het Europees Parlement

Europees Parlement Rue Wiertz/Wiertzstraat 60 1047 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË ☎ +32 22842111 FAX +32 22306933	**Europees Parlement** Plateau du Kirchberg BP 1601 2929 Luxembourg LUXEMBOURG ☎ +352 4300-1 FAX +352 4300-24842	**Europees Parlement** Allée du Printemps BP 1024/F 67070 Strasbourg Cedex FRANCE ☎ +33 388174001 FAX +33 388174860
Verzoekschriften	**Correspondentie met de burger**	**Parlamentarium**
Europees Parlement *De voorzitter van het Europees Parlement* Rue Wiertz/Wiertzstraat 60 1047 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË	**Europees Parlement** *Correspondentie met de burger* GOL03A012 2929 Luxembourg LUXEMBOURG FAX +352 4300-27072	**Europees Parlement** *Het Bezoekerscentrum van het Europees Parlement* Bâtiment Willy Brandt Rue Wiertz/Wiertzstraat 60 1047 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË @ parlamentarium@europarl.europa.eu

Bezoeken en studiedagen

Europees Parlement *Rondleidingen en studiedagen* Rue Wiertz/Wiertzstraat 60 1047 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË ☎ +32 22842111 FAX +32 22843530	**Europees Parlement** *Rondleidingen en studiedagen* Bureau de Strasbourg BP 1024 F 67070 Strasbourg Cedex FRANCE FAX +33 388175184	**Europees Parlement** *Rondleidingen en studiedagen* 7, rue du Marché-aux-Herbes 1728 Luxembourg LUXEMBOURG ☎ +352 4300-22597 FAX +352 4300-22457 @ epluxembourg@europarl.europa.eu

U kunt ook een elektronisch formulier invullen op de website van het Europees Parlement: **www.europarl.europa.eu**

BELGIQUE/BELGIË

BRUXELLES
Rue Wiertz/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Bezoekers: BQL
Rue de Trèves/Trierstraat 3
1050 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 22842005
Fax +32 22307555
@ epbrussels@europarl.europa.eu
www.europarl.be

БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

SOFIA
Moskovska Str. 9
1000 Sofia
BULGARIA
Tel. +359 29853545
@ epsofia@europarl.europa.eu
www.europarl.bg

ČESKÁ REPUBLIKA

PRAHA
Jungmannova ul. 24
110 00 Praha 1
ČESKÁ REPUBLIKA
Tel. +420 255708208
Fax +420 255708200
@ eppraha@europarl.europa.eu
www.evropsky-parlament.cz

DANMARK

KØBENHAVN
Gothersgade 115
1123 København K
DANMARK
Tel. +45 33143377
Fax +45 33150805
@ epkobenhavn@europarl.europa.eu
www.europarl.dk

DEUTSCHLAND

BERLIN
Unter den Linden 78
10117 Berlin
DEUTSCHLAND
Tel. +49 3022801000
Fax +49 3022801111
@ epberlin@europarl.europa.eu
www.europarl.de

MÜNCHEN
Erhardtstraße 27
80469 München
DEUTSCHLAND
Tel. +49 8920208790
Fax +49 89202087973
@ epmuenchen@europarl.europa.eu
www.europarl.de

EESTI

TALLINN
Rävala 4
10143 Tallinn
EESTI
Tel. +372 6306969
Fax +372 6306968
@ eptallinn@europarl.europa.eu
www.europarl.ee

ÉIRE/IRELAND

DUBLIN
43 Molesworth Street
Dublin 2
IRELAND
Tel. +353 16057900
Fax +353 16057999
@ epdublin@europarl.europa.eu
www.europarl.ie

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

ATHINA
Leof. Amalias 8
105 57 Athina
GREECE
Tel. +30 2103278900
Fax +30 2103311540
@ epathinai@europarl.europa.eu
www.europarl.gr

ESPAÑA

MADRID
Paseo de la Castellana, 46
28046 Madrid
ESPAÑA
Tel. +34 914364747
Fax +34 915783171
@ epmadrid@europarl.europa.eu
www.europarl.es

BARCELONA
Passeig de Gràcia, 90 1r
08008 Barcelona
ESPAÑA
Tel. +34 932722044
Fax +34 932722045
@ epbarcelona@europarl.europa.eu
www.europarlbarcelona.eu

FRANCE

PARIS
288 bd Saint-Germain
75341 Paris Cedex 07
FRANCE
+33 140634000
FAX +33 145515253
epparis@europarl.europa.eu
www.europarl.fr

STRASBOURG
Allée du Printemps
Bâtiment Louise Weiss
BP 1024/F
67070 Strasbourg Cedex
FRANCE
+33 388174001
FAX +33 388175184
epstrasbourg@europarl.europa.eu

MARSEILLE
2 rue Henri-Barbusse
BP 22164
13241 Marseille Cedex 01
FRANCE
+33 491914600
FAX +33 491909503
epmarseille@europarl.europa.eu
http://sudest.europarl.fr

ITALIA

ROMA
Via IV Novembre 149
00187 Roma
ITALIA
+39 06699501
FAX +39 0669950200
eproma@europarl.europa.eu
www.europarl.it

MILANO
Corso Magenta 59
20123 Milano
ITALIA
+39 024344171
FAX +39 02434417500
epmilano@europarl.europa.eu
www.europarl.it

ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

NICOSIA
Vyronos Avenue 30
1096 Nicosia
CYPRUS
+357 22870500
FAX +357 22767733
epnicosia@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/nicosia

LATVIJA

RĪGA
Aspazijas bulvāris 28
Rīga, LV-1050
LATVIJA
+371 67085460
FAX +371 67085470
epriga@europarl.europa.eu
www.europarl.lv

LIETUVA

VILNIUS
Naugarduko st. 10
LT-01309 Vilnius
LIETUVA
+370 52120766
FAX +370 52619828
epvilnius@europarl.europa.eu
www.europarl.lt

LUXEMBOURG

LUXEMBOURG
7, rue du Marché-aux-Herbes
1728 Luxembourg
LUXEMBOURG
+352 4300-22597
FAX +352 4300-22457
epluxembourg@europarl.europa.eu
www.europarl.lu

MAGYARORSZÁG

BUDAPEST
Lövőház u. 35
1024
MAGYARORSZÁG
+36 14113540
FAX +36 14113560
epbudapest@europarl.europa.eu
www.europarl.hu

MALTA

VALLETTA
Europe House
254, St Paul's Street
Valletta
1215
MALTA
+356 21235075
FAX +356 21230661
epvalletta@europarl.europa.eu
www.europarlmt.eu

NEDERLAND

DEN HAAG
Korte Vijverberg 6
2513 AB Den Haag
NEDERLAND
+31 703135400
FAX +31 703647001
epdenhaag@europarl.europa.eu
www.europeesparlement.nl

ÖSTERREICH

WIEN
Wipplingerstraße 35
1010 Wien
ÖSTERREICH
+43 151617-0
FAX +43 15132515
epwien@europarl.europa.eu
www.europarl.at

POLSKA

WARSZAWA

Ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA
+48 225952470
+48 225952480
epwarszawa@europarl.europa.eu
www.europarl.pl

WROCŁAW

Ul. Widok 10
50-052 Wrocław
POLSKA
+48 713376363
+48 713472340
epwroclaw@europarl.europa.eu

PORTUGAL

LISBOA

Largo Jean Monnet 1-6
1269-070 Lisboa
PORTUGAL
+351 213504900
+351 213540004
eplisboa@europarl.europa.eu
www.parleurop.pt

ROMÂNIA

BUCUREŞTI

Strada Vasile Lascăr, nr. 31,
et 1 Sector 2
020492 Bucureşti
ROMÂNIA
+40 213157986
+40 213157929
epbucarest@europarl.europa.eu
www.europarl.ro

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Breg 14
SI-1000 Ljubljana
SLOVENIJA
+386 12528830
+386 12528840
epljubljana@europarl.europa.eu
www.europarl.si

SLOVENSKO

BRATISLAVA

Palisády 29
811 06 Bratislava
SLOVENSKO
+421 259429697
+421 259429687
epbratislava@europarl.europa.eu
www.europskyparlament.sk

SUOMI/FINLAND

HELSINKI/HELSINGFORS

Malminkatu 16/
Malmgatan 16
FI-00100 Helsinki/Helsingfors
SUOMI/FINLAND
+358 96220450
+358 96222610
ephelsinki@europarl.europa.eu
www.europarl.fi

SVERIGE

STOCKHOLM

Regeringsgatan 65, 6 tr.
SE-111 56 Stockholm
SVERIGE
+46 856244455
+46 856244499
epstockholm@europarl.europa.eu
www.europaparlamentet.se

UNITED KINGDOM

LONDON

32 Smith Square
London
SW1P 3EU
UNITED KINGDOM
+44 2072274300
+44 2072274302
eplondon@europarl.europa.eu
www.europarl.org.uk

EDINBURGH

The Tun
4 Jackson's Entry
Holyrood Road
Edinburgh
EH8 8PJ
UNITED KINGDOM
+44 1315577866
+44 1315574977
epedinburgh@europarl.europa.eu
www.europarl.org.uk

Liaison Office with US Congress

USA

WASHINGTON

2175 K Street NW 6th floor
Washington, DC 20037
USA
+1 202 8624730
epwashington@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/us

Voor meer informatie kunt u terecht op:

www.europarl.europa.eu

Dit is een publicatie van directoraat-generaal Communicatie van het Europees Parlement.

Manuscript voltooid in januari 2012.

QA-31-11-337-NL-C

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Fotoverantwoording

Bernard Rouffignac/Architecten: Architecture Studio, bladzijden 2, 3, 43, 55; ccvision.de, blz. 15; Corbis, blz. 10, 12, 16, 20; Phovoir, blz. 14; Europese Unie, blz. 8, 18, 24, 28, 31, 32; Europese Unie /ECHO/ Daniel Dickinson, blz. 26; Europese Unie/Pietro Naj-Oleari, blz. 6, 18, 30; Europese Unie/Architect: Architecture Studio, kaft, 36, 42; Union européenne/Pietro Naj-Oleari/Architect: Architecture Studio, blz. 40; Europese Unie/Pietro Naj-Oleari/Architect: Association des architectes du CIC: Vanden Bossche sprl, C.R.V. s.a., CDG sprl, Studiegroep D. Bontinck, Façade and Hemicycle Interior Design- Arch. Michel Bouquillon, blz. 18, 34.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (http://europa.eu).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2012

doi:10.2861/34094

Printed in Luxembourg

GEDRUKT OP ELEMENTAIR CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (ECF)

Publicatiebureau

ISBN 978-92-823-3555-0

9 789282 335550